

vormloos rond haar en met haar groeide tot den nacht. Als een ding zonder leven zocht ze eindelijk haar bed.

Een verstild menschelijk wezen, dat 's ochtends weer opstond, als met angst zich klemmend aan de schooluren, die haar in dit leege leven vast hielden alsof ze zonder die zou vallen in een diepte.

* * *

Ze vocht den winter uit en op een ochtend zag ze een bottenden tak tikken tegen haar slaapkamerraam. Innerlijk losgeraakt van den normalen levenswil, ervoer ze een kleinen schrik: het voorjaar. Deze openbaring van het diepste levensbesef in elk vrouwehart deed haar als uit een verdooving opkomen.

De lente!

Het Vroeger en het Nu, het stond in zijn gesplitstheid voor haar. Het Vroeger was het geluk, dat dwaallicht dat voor ieder uitdanst, dat terugdanst, dat men nooit vat en dat men verloren waant als men het bezit.

Geluk, wat was het? Mannenliefde, een thuis, kinderen. Begrippen waarvan ze was afgedwaald. En was ook met het rijkste bezit 't gevoel van geluk denkbaar, als je niet eerst leed en zorg had gekend? Geluk was in háár leven alleen denkbaar geworden in verband met leed. Zijn licht glanst dan als niet mogelijk is in den klaren dag van 't gewone vrouwenleven. Toen zij beiden het broertje hadden vastgehouden in zijn leven en na zijn dood, hadden zij haar geluk bezeten in vreugde aan tranen gebonden.

Louise op haar manier en zij — o, zij! Het broertje, het bizondere kind, dat nooit gestorven was. En nu was heengegaan door Louise's verraad.

Want onbereikbaar was hij voor haar geworden, die geen kracht meer bezat om de volheid van smart over 't kind op te roepen. Deze smart waaruit ze geleefd had; die haar het fijnste begrip had geschonken van wat liefde was. — Ontberend geluk.